

Sagen havde været forelagt til Overveilelse, yttret afskillige Tvivl, idet det navnlig mente, at en faa- dan Kontrol ikke vilde være let at gennemføre, og at dens Virksomhed derfor ikke vilde blive faa stor som paaregnet. Sundhedskollegiet gik ud fra, at det maaste vilde have ikke ringe Vanfælighed for mange af de paagjældende Personer at føre en faadan Bøg paa en Maade, der kunde give noget fynderligt Udbytte og fynderlig Dplysning, og at det ligeledes vilde medføre betydelig Tids- spilbe og Ulempe for Lægerne at overkomme Ef- tersynet. Dertil bemærkede dog Ministeriet — det er nemlig Motiverne til det da forelagte Lovfor- slag, hvortil jeg nu holder mig — at det troede, at Lægerne ikke vilde undslaa sig for at yde deres nidkjære Medvirksomhed til, at den foreslaaede Re- form kunde blive faa tilfredsstillende eller faa li- det farlig for de Samfundsinteresser, der særlig maatte ligge dem paa Sinde, som vel muligt, og det spøiede til: „Saa meget mere, som Lægestan- den maa kunne sige sig selv, at Mislykkelsen af det Forsøg, der tilsigtes ved dette Lovforslag, ikke gaafte ufandsynligt under de forhaandenværende Stemninger og Anskuelser vilde kunne føre til videregaaende Forandringer.“ I den sidste Hæn- seende tror jeg, at den høitærede Justitsminister har udtalt en rigtig stor Sandhed, og jeg vilde ret inderlig ønske og bede den høitærede Minister og hans Kolleger om, at de ogsaa ved mange an- dre Leiligheder vilde holde sig de ansførte Ord klart for Die, thi der er mange Forhold, hvori en for stærk Fastholden ved det Bestaaende maaste kan føre til videregaaende, og hvis Baandet stram- mes altsor haardt, til endog temmelig vidtgaende Forandringer. Ved Behandlingen i Landsathinget blev imidlertid disse Kontrolbestemmelser strøgne af Lovforslaget; Landsathinget, kunde heller ikke finde, at der deri vilde ligge faa megen Betryg- gelse, at de vilde være den Umage og den Ulempe, som derved fremkalbtes, værd. Jeg for mit Ved- kommende kunde altsaa i faa Henseende være mere tilfreds med Landsathingets Affattelse af dette For- slag end med Ministerens. I den første Bestem- melse i de to første Paragrafer, nemlig om Ud- gangen til at udøve den omhandlede Lægevirk- somhed, blev der derimod ikke gjort fynderlig Foran- dring; Udgangen blev omtrent lige vanffelig, og det er navnlig det, som jeg tror er uheldigt, thi jeg kan ikke se rettere, end at Udgangen til at udøve en faadan Lægevirk- somhed ikke bør være faa vanffelig. Jeg indrømmer villig, at der maa være en vis Kon- trol, og at det ikke gaar an at give Berettigelsen til Alle og Enhver, men jeg tror, at det Forslag, vi her have indbragt, indeholder betydelige Sit- tringsmidler i faa Henseende. Det Forslag, der nu foreligger til Behandling, er ikke væsentlig forskjelligt fra et Forslag, som i Samlingen 1867 — 68 blev indbragt i Landsathinget af den davæ- rende høitærede Justitsminister, og navnlig er s

1 temmelig nær den samme i begge Forslag, der er maaste endog i vort Forslag tilføiet nogle enkelte skærpende eller betryggende Bestemmelser, som ikke fandtes i det andet Forslag; men dette blev dengang af Landsathinget negiet Overgang til 3die Behandling, efterat der var foretaget for- skjellige Forandringer deri. Man har saaledes allerede for 6 a 7 Aar siden været godt paa Veie med denne Sag, idet Regjeringen selv da ikke har havt nogen stor Betænfelighed ved at forelægge for Rigsdagen et med det her foreliggende tem- melig nær samstemmende Lovforslag, og det skulde dog synes, at Læderne ikke senere have forandret sig faa væsentligt, eller at der er indtruffet Noget, som kunde give Anledning til større Betænfelighed, end man dengang havde. Jeg vil snarere tro, at man, efterhaanden som man gaar frem baade i Kultur og i Dplysning, i en forøget Grad maa kunne overlade Befolkningen selv at sørge ikke alene for dens aandelige, men ogsaa for dens timelige Velvære. Vi have imidlertid her et Om- raade, hvor der hviler en temmelig stærk Tvang paa altfor Mange, thi det er godt nok, at man stadig siger, at man har en dygtig, virksom og nidkjer Lægestand, der gjør sig al Umage for at være Befolkningen til Nytte og Hjælp — jeg tror gjerne, at dette er Tilfældet med den over- væiende store Del af vore Læger — men Læge- videnstaben kan maaste dog undertiden strande paa Punkter, hvor en stor Begavelse, et medfødt Geni og et iøvrigt udviklet Studium i enkelte Retninger kan komme nærmere til Maalet. Dette har viist sig i mange Tilfælde, ikke alene i de sidste Aar, men gennem en lang Marvætte, og man hører stadig flere og flere Klager og mis- fornøjede Udtalelser over, at man ikke kan komme faavidt, at man kan faae Lov til at henvende sig til en Mand, der ved mange Leiligheder har viist sig i Stand til at helbrede Sygdomme, paa hvilke selv de mest anerkjendte Læger forgjæves have øvet deres Kundskab, hvorimod en faadan Mand, naar han paatager sig at yde betrangte og nødlidende Folk sin Hjælp, skal være underkastet Forfølgelse og Straf af Domstolene for sin Virksomhed. Jeg finder et faadant Forhold faa lidet stemmende med Tidsbetragtningerne og Tidsaanden i det Hele, at jeg virkelig tror, det nu maa være paa høie Tid alvorlig at gjøre Forsøg paa at frembringe en Forandring i dette Forhold. At ogsaa den høit- ærede Justitsminister tilbels er enig med os i denne Tanke, finder jeg et lidet Vidnesbyrd om et Etid i Motiverne til det Forslag, der, som omtalt, blev indbragt i det andet Thing i forrige Sam- ling. Det hedder nemlig der — jeg haaber, at det maa være mig tilladt at oplæse nogle faa Linier —: „Om man nemlig end af Hensyn til den Enkeltes Frihed vil i Almindelighed hævde en Ret for ham til at søge Lægehjælp hos den, han har mest Tillid til, og heraf vil ulede en Ret for den, hos hvem Hjælpen søges, til at yde